

BRM 0033/W/31/2020

**Pani
Gabriela Staszekiewicz**

Burmistrz Miasta Cieszyna

WNIOSEK

dotyczy zgłoszenia propozycji przedsięwzięć do Programu „Rozwój Lokalny”

Cieszyńska Rada Seniorów, odpowiadając na zaproszenie Burmistrza Miasta Cieszyna do składania pomysłów na projekty, do dokumentów aplikacyjnych do Programu „Rozwój Lokalny”, proponuje ujęcie w Programie przedsięwzięć ukierunkowanych na świadome przystosowanie miasta do potrzeb starzejącego się społeczeństwa. Opowiadamy się za realizacją **idei miasta przyjaznego starzeniu się**, bowiem doświadczanie starzenia jest zjawiskiem międzypokoleniowym, dotyczącym w takiej samej mierze dwudziestolatków, jak i osiemdziesięciolatków, choć w różnych wymiarach.

Uważamy, że szansą dla rozwoju Cieszyna jest przystosowanie miasta do starzenia się na różnych poziomach i zaspakajanie potrzeb wszystkich członków społeczności miasta, nie tylko młodych.

W cyklu spotkań „Pogadajmy o Cieszynie” kilkakrotnie wybrzmiało jako zagrożenie, że Cieszyn stanie się miastem emerytów. A co jest złego w starzeniu się społeczeństwa? Emeryci są grupą tak samo ważną jak młodzi, także z ekonomicznego punktu widzenia: płacą podatki, robią zakupy i korzystają z usług wielu instytucji i przedsiębiorstw, mają potencjał, który trzeba uaktywnić. Tak, to prawda starzenie się społeczeństwa jest wyzwaniem strategicznym dla rozwoju miasta, co powinno mieć odzwierciedlenie w Strategii Rozwoju Miasta, o czym Rada Seniorów przekonuje Władze Miasta już od dwóch lat.

Jednak nie należy się go obawiać, wystarczy zadbać aby było ono aktywne. Aktywne starzenie się pozwala ludziom wykorzystać potencjał jakim dysponują i uczestniczyć w życiu społecznym. Jest też szansą na rozwój miasta jeżeli skupi się ono na wsparciu sektorów „srebrnej gospodarki”, czyli systemu produkcji i dystrybucji dóbr i usług, ukierunkowanego na wykorzystanie potencjału nabywczego osób starszych i zaspakajającego ich potrzeby konsumenckie, bytowe i zdrowotne.

Biorąc pod uwagę powyższe Cieszyńska Rada Seniorów proponuje ujęcie w Programie „Rozwój Lokalny” następujących przedsięwzięć :

	PRZEDSIĘWZIĘCIE	OPIS
1.	Miasto mądrzejsze niż do tej pory	<p>1. Kampania informacyjna, dyskusja społeczna z przesłaniem uświadomienia społeczności miasta, w tym władzom miasta ,administracji publicznej, że</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seniorzy są szansą, a nie obciążeniem - Rada Seniorów to wsparcie dla władz miasta, a nie organ niechciany . <p>2.Walka ze stereotypami, aby Cieszyn stał się miastem współpracy i szacunku wszystkich pokoleń.</p> <p>3. Podnoszenie kompetencji - system szkoleń wszelakich tj. dla seniorów, Rady Seniorów, organizacji pozarządowych, opiekunów nieformalnych</p>
2.	Utworzenie i prowadzenie Centrum Inicjatyw Senioralnych	<p>Centrum Inicjatyw Senioralnych – miejsce przyjazne seniorom i jednocześnie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Punkt informacji 60+ , zajmujący się zbieraniem i przekazywaniem aktualnej oferty Miasta dedykowanej osobom 60+ , źródło innych, przydatnych seniorom informacji 2. Punkt kontaktowy Cieszyńskiej Rady Seniorów z osobami starszymi. 3. Miejsce koordynowania nowych form pomocy dedykowanych osobom starszym : <ul style="list-style-type: none"> - bank czasu - wolontariat senioralny - telefon życzliwości - taksówka dla seniora <p>Oprócz wsparcia seniorów i organizacji działających na rzecz osób starszych, CIS walczyć będzie z negatywnymi stereotypami i przekształcać Cieszyn w miasto współpracy i szacunku wszystkich pokoleń.</p>
3.	Dzienny Dom Opieki Senioralnej	<p>Dom dziennej opieki senioralnej to wsparcie dla rodzin i osób, którym często przychodzi godzić opiekę nad seniorem z pracą zawodową. Seniorom pozwala dłużej funkcjonować w dotychczasowym środowisku, nawet jeśli nie są już w pełni samodzielni. Opóźnia to potrzebę korzystania z pomocy instytucjonalnej, czyli pobytu w placówce całodobowej opieki, jaką jest dom pomocy społecznej. Taka pomoc jest więc korzystniejsza również dla miasta, bo o wiele tańsza od opieki całodobowej.</p>
4.	Centrum Usług Społecznościowych	<p>Kompleks z mieszkaniami komunalnymi dla seniorów i chronionymi oraz Klubem Seniora i Dziennym Domem Opieki Senioralnej w jednym budynku. Centra tego typu funkcjonują w wielu miastach Województwa Śląskiego (np. w Tychach).</p>

5.	Mieszkania z serwisem	Rozwiązanie nowatorskie na polskim rynku usług dla seniorów. Serwis polega na możliwości przywołania pielęgniarki lub lekarza , mieszkańcy mają dostęp do części wspólnej.To rozwiązanie pośrednie pomiędzy domem opieki a samodzielnym mieszkaniem.
6.	Rodzinne domy opieki senioralnej	Alternatywa dla domów pomocy społecznej forma wsparcia osób starszych, bardziej przyjazna i zdecydowanie tańsza. Na razie jednak stosunkowo mało popularna. W ustawie o pomocy społecznej (art.52) określone jako „forma usług opiekuńczych i bytowych świadczonych całodobowo”. W placówce może przebywać od trzech do ośmiu osób. Zadanie miasta w tym przedsięwzięciu sprowadza się do promowania idei rodzinnych domów opieki i wspierania ich tworzenia.
7.	Kompleksowe wsparcie istniejących lub tworzonych Klubów Seniora	Klub Seniora to sposób na samotność, apatię, odrętwienie i wycofanie społeczne .Oferuje przestrzeń do spotkań z osobami w podobnym wieku, o podobnych zainteresowaniach, ciekawe zajęcia oraz wyjścia i wycieczki. W Cieszynie działa kilka klubów, które wymagają wieloaspektowego wsparcia ze strony miasta. Chodzi o pomoc w uporządkowaniu sytuacji formalno – prawnej, przeprowadzenie szkoleń dla liderów, wsparcie działalności. Wsparcie istniejących klubów jest rozwiązaniem lepszym i tańszym rozwiązaniem niż tworzenie od podstaw klubu, do którego nabór odbywałby się na zasadzie decyzji administracyjnej MOPS, a członkostwo byłoby odpłatne i powiązane z dochodem. W istniejących klubach aby dołączyć do klubu wystarczy deklaracja woli, a członkostwo jest nieodpłatne.
8.	Poszerzenie oferty usług społecznych	Stale i kreatywne poszerzenie katalogu usług społecznych o inne, wynikające z rzeczywistych potrzeb usługi , w tym teleopieka, catering , pomoc domowa, pralnia, drobne naprawy, fryzjer i inne zgłaszane przez biorców.
9.	Pomoc sąsiedzka – sąsiedzka usługa opiekuńcza	Najlepszym rozwiązaniem będzie opracowanie i realizacja programu pomocy sąsiedzkiej, na bazie z doświadczeń innych gmin. Przygotowanie, szkolenie i stała współpraca z grupami pomocy sąsiedzkiej.
10.	Bank czasu	Bank czasu , to nieformalna sieć wymiany usług przez seniorów, w której walutą jest czas. Oferta banku będzie wynikała z rzeczywistych potrzeb korzystających z banku. Wymiana usług w ramach banku czasu zbuduje sieć oparcia społecznego, zintegruje i wzmocni więzi w środowisku senioralnym.
11.	Telefon życzliwości	Antidotum na samotność osób w wielu 60+ , to

		prosty sposób na zainteresowanie się drugim człowiekiem. Telefon życzliwości daje wsparcie osób w codziennych sprawach oraz umożliwia kontakt z osobami otwartymi na rozmowy z seniorami. Obsługą telefonu zajmie się wielopokoleniowa grupa wolontariuszy.
12.	System teleopieki	Jest to innowacyjne narzędzie wsparcia osób starszych. Usługa dająca seniorom możliwość całodobowego wezwania pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa.
13.	Zwiększenie dostępności osób starszych do świadczeń z zakresu rehabilitacji i profilaktyki zdrowotnej	Opracowanie i wdrożenie nowych programów zdrowotnych, w tym z zakresu rehabilitacji (dofinansowanie z NFZ, 40 % zaplanowanych kosztów).
14.	Rozwój usług w zakresie wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego.	Organizacja lub wsparcie wypożyczalni sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego z usługą montażu urządzeń w domu pacjenta oraz szkoleniem w zakresie eksploatacji oraz poprawnego użytkowania zaopatrzenia medyczno-rehabilitacyjnego. Konieczne jest również stałe publikowanie numeru kontaktowego do wypożyczalni w każdych Wiadomościach Ratuszowych.
15.	Rozwój usług wolontariackich, w tym świadczonych przez seniorów (Wolontariat 60+) Wolontariat kompetencji	Wolontariat 60+ - celem inicjatywy jest zachęcenie do działania na rzecz innych osób, dzielenia się swoją wiedzą umiejętnościami i czasem wolnym. Wolontariat stanowić ma ważną oś życia po zakończeniu aktywności zawodowej, być źródłem rozwoju, satysfakcji i kontaktu z innymi. Szczególną rolę może odegrać wolontariat kompetencji, czyli nieodpłatne dzielenie się wiedzą, doświadczeniem i umiejętnościami.
16.	Wprowadzenie rocznego biletu seniora(E-bilet senior)	Bilet seniora dedykowany osobom uprawnionym do zniżek, czyli osobom w wieku od 60lat do ukończenia 70 roku życia. Ten opłacany jednorazowo bilet daje możliwość korzystania z przejazdów środkami komunikacji miejskiej przez cały rok. Takie rozwiązanie pobudzi aktywność seniorów , dla których finanse przestaną być barierą w przemieszczaniu się po mieści .E-bilet senior funkcjonuje w wielu miastach, jego koszt jest zróżnicowany, z reguły jest to 50 zł/rok lub 100 zł/rok.
17.	Poprawa dostępności do infrastruktury sanitarnej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych	Chodzi o poprawę dostępności do infrastruktury sanitarnej poprzez budowę i modernizację publicznych toalet. Jedną z przyczyn izolowania się osób starszych lub niepełnosprawnych, niechęć do wychodzenia z domu, jest brak w miejscach publicznych odpowiedniej infrastruktury sanitarnej. Dla osób starszych borykających się z różnymi

		<p>problemami zdrowotnymi wyjście z domu w celu załatwienia codziennych spraw ze świadomością, że w pobliżu nie ma dostępnej toalety jest często problemem ograniczającym aktywności pozadomowe. Jest problemem skutkującym wykluczeniem ze społeczności lokalnej. Zatem konieczne jest zwiększenie liczby miejskich toalet. Pożądane jest aby były to obiekty o wysokiej estetyce i wykonane w nowoczesnej technologii i funkcjonalne.</p>
18.	Budowa tężni solankowej	<p>Budowa tężni solankowej w Cieszynie jest rozwiązaniem pożądanym i oczekiwanym przez mieszkańców miasta, a w szczególności przez osoby starsze. Obecnie aby skorzystać z dobrodziejstwa jakie niosą inhalacje solankowe trzeba się wybrać do Dębowca, Jaworza lub Jastrzębia (2 tężnie). Budowa tężni wpisuje się profilaktykę zdrowotną i politykę senioralną miasta. Ponadto w naturalny sposób buduje strefę rekreacji i relaksu, a także stanowi ogólnodostępną atrakcję turystyczną.</p>

Wiceprzewodnicząca
 Cieszyńskiej Rady Seniorów

 Janina Cichomska